

J e l e n t é s

az önkormányzat és intézményeinél 2015. évben végzett belső ellenőrzésekről

(Képviselő-testülete 2016. március 30-i ülésére)

Az 1991. évi XX. törvény (hatásköri törvény) 140. § /1/ bekezdésének e) pontja kimondja, hogy a jegyző ellátja az önkormányzat által alapított és fenntartott költségvetési szervek pénzügyi ellenőrzését. Szintén a hatásköri törvény 138. § /1/ bekezdés g) pontja, pedig a képviselő-testület feladat és hatáskörébe utalja, hogy meghatározott időszakonként – *a mi önkormányzatunk esetében évenként* – áttekinti az általa alapított és fenntartott költségvetési szervek ellenőrzésének tapasztalatait.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló többször módosított 2011. évi CLXXXIX. tv. (Mötv.) 119. § (3) bekezdése előírja, hogy a jegyző köteles – jogszabályok alapján meghatározott – belső kontrollrendszert működtetni, amely biztosítja a helyi önkormányzat rendelkezésére álló források szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását. Az Mötv. 119. § (4) bekezdése szabályozza továbbá, hogy a jegyző köteles gondoskodni – a belső kontrollrendszeren belül – a belső ellenőrzés működtetéséről és a helyi önkormányzat belső ellenőrzése keretében gondoskodni kell a felügyelt költségvetési szervek ellenőrzéséről is.

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló többször módosított 370/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet (Bkr.) 49. §-ának (3a) bekezdése szerint a polgármester a tárgyévre vonatkozó éves ellenőrzési jelentést, valamint a helyi önkormányzat felügyelete alá tartozó költségvetési szervek éves ellenőrzési jelentései alapján készített éves összefoglaló ellenőrzési jelentést – a tárgyévet követően, a zárszámadási rendelettervezettel egyidejűleg – a képviselő-testület elé terjeszti jóváhagyásra.

Kunfehértó Község Önkormányzatának képviselő-testülete által 104/2014. (XII. 10.) Kt. számú határozatával jóváhagyott, majd a 73/2015. (X. 21.) Kt. számú határozatával módosított 2015. évi ellenőrzési munkatervébe foglalt,

- az önkormányzatnál, és
- a költségvetési szerveinél (intézményeinél) végzett belső ellenőrzésekről az alábbiak szerint számolok be.

A Bkr. 48. §-a meghatározza az éves ellenőrzési jelentés és összefoglaló ellenőrzési jelentés tartalmi követelményeit, ezért ennek megfelelően állítottam össze a beszámolót.

1. A BELSŐ ELLENŐRZÉSI TEVÉKENYSÉG BEMUTATÁSA

AZ ÉVES ELLENŐRZÉSI TERVBE FOGLALT FELADATOK TELJESÍTÉSÉNEK ÉRTÉKELÉSE

A 2015. évi ellenőrzési munkaterv összeállítása során figyelembe vettük a Képviselő-testület által alapított és fenntartott költségvetési szerveinket (Napközi Otthonos Óvoda, Művelődési Ház és Könyvtár, Kunfehértói Polgármesteri Hivatal), valamint az Önkormányzat gazdálkodási körébe tartozó feladatokat (szociális étkeztetés, gyermekétkeztetés, falugondnoki vagy tanyagondnoki szolgáltatás, stb.).

A munkaterv szerint kettő ellenőrzést terveztünk 17 revizori nappal, melyeket a módosítás figyelembe vételével maradéktalanul végrehajtottunk. Az ellenőrzést minden esetben helyszíni vizsgálattal végezte a belső ellenőr.

Elsőként ellenőrizte a belső ellenőr az önkormányzat 2014. évi általános működési és ágazati feladatai állami támogatása elszámolásának helyességét és megalapozottságát, ezen belül kiemelten a kapcsolódó mutatószámok alakulását.

A felülvizsgálat során az ellenőrzés rendelkezésére bocsátották az alapító okiratokat, a működési engedélyeket, a tanügyi nyilvántartásokat, a statisztikai kimutatásokat, az étkeztetéssel kapcsolatos nyilvántartásokat, a kedvezmények igénybe vételét alátámasztó és bizonyító nyilatkozatok, szakértői vélemények alapbizonylatait, a kapcsolódó törzskönyveket, szükség szerint a főkönyvi könyvelés bizonylatait.

A szociális- és gyermekétkeztetés esetében megvizsgálta a belső ellenőr, hogy a Szocvtv.-ben és a Gyvt.-ben, valamint a szakmai rendeletekben előírt rendelet alkotási, nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettséget teljesítették-e és az előírt egyezőséget biztosították-e. Megállapította, hogy az önkormányzat a szükséges rendeletalkotási – szociális és gyermekvédelmi – kötelezettségének ugyan eleget tett, azonban 2012. március 28-a óta a térítési díjak mértékét és az alkalmazott nyersanyag költséget határozatlan és nem rendeletben állapította meg a képviselő-testület.

Az elszámolásokhoz kapcsolódó analitikus nyilvántartások alapvetően áttekinthetőek, többségében pontosak voltak. Néhány kisebb eltérés mutatkozott, azonban az nem befolyásolta a mutatószámok alakulását.

A gyermekek kedvezményes étkezésének igénybevételéhez szükséges dokumentumok érvényességére, folyamatosságára fokozott figyelmet kell fordítani, mivel néhány esetben módosítani kellett az ételmezési napok elszámolását.

A zárszámadási beszámoló űrlapjain az ellenőrzés által is megállapított mutatószámokat szerepeltették.

A második ellenőrzési feladat a Kunfehértói Polgármesteri Hivatalban a kötelezettségvállalás, pénzügyi ellenjegyzés, teljesítésigazolás, érvényesítés és utalványozás rendjének kialakítása, szabályozása és gyakorlati alkalmazásának ellenőrzése volt.

A belső ellenőrzés megállapította, hogy – a kisebb hiányosságok ellenére – a Polgármesteri Hivatal kötelezettségvállalás és utalványozás rendjére vonatkozó szabályzata alapvetően mind tartalmában, mind formájában rendezett, áttekinthető és könnyen kezelhető. Kisebb pontatlanságoktól eltekintve megfelelően szabályozza az ügymenetet. A szabályozás alapján az egyes tevékenységek feladatköri elkülönítése és a felelősségi, hatásköri viszonyok egyértelműen meghatározottak, azonban a gyakorlati megvalósításban néhány hiányosság tapasztalható. Az alkalmazott könyvelő program alkalmas arra, hogy az adatszolgáltatásokhoz pontos, teljes körű adatokat biztosítson.

A belső ellenőr megállapításai:

1. A szabályzat utalványozás rendjére vonatkozó fejezetében az utalványon feltüntetésre kerülő adatokat a jogszabályban foglaltak szerint pontosítani kell. Pl. a pénztár bizonylatok kontírozása, stb.
2. Nem tartalmazta a szabályzat a helyettesítés rendjét és nem voltak a szabályzathoz mellékelve a személyre szóló írásbeli kijelölés, meghatalmazás dokumentumai sem. A tételesen ellenőrzött bizonylatoknál több esetben nem a jogkörrel rendelkező személy érvényesítette és pénzügyileg ellenjegyezte a bizonylatokat.
3. Az Önkormányzatnál valamint a Művelődési Ház és Könyvtárnál a kötelezettségvállalási, teljesítés igazolási és utalványozási jogkör gyakorlásakor több esetben nem tartották be az összeférhetetlenségre vonatkozó előírásokat.
4. A kisösszegű kötelezettségvállalásokat ugyan rögzítették a könyvviteli nyilvántartásban, azonban azokról szabályszerű belső bizonylatot nem készítettek, így a köte-

lezettségvállalás teljesítésére (érvényesítés, pénzügyi ellenjegyzés, teljesítés-igazolás, utalványozás) és nyilvántartására vonatkozó jogszabályban megfogalmazott előírásokat e kifizetésekre csak részben alkalmazták. Ugyancsak nem készítettek belső bizonylatot az intézményfinanszírozási kiadásokhoz.

AZ ELLENŐRZÉSI TEVÉKENYSÉGET (bizonyosságot adó) ELŐSEGÍTŐ ÉS AKADÁLYOZÓ TÉNYEZŐK BEMUTATÁSA

A belső ellenőrzési feladatokat a Bkr.-ben meghatározott végzettséggel és regisztrációval rendelkező belső ellenőrrel végeztettük el, melynek érdekében Györffy Amáliát alkalmaztuk megbízási szerződéssel. A revizor az ellenőrzésekről írásos jelentést készített, melyet az ellenőrzött szervezet vezetőjének, valamint a vizsgálatot kérő, illetve elrendelő tisztségviselőnek, személynek megküldött, illetve átadott.

Az ellenőri jelentéseket vezetői összefoglaló levél kíséretében küldte meg az intézményvezetőknek, melyben összefoglalta a főbb megállapításokat és a javaslatokat. Helyszíni realizáló tárgyalást tartottunk minden alkalommal, hogy a felmerült problémákat ne csak az ellenőrzés ideje alatt egyeztessük az érintettekkel, hanem át is beszéljük a megoldás érdekében.

A TANÁCSADÓ TEVÉKENYSÉG BEMUTATÁSA

A belső ellenőrzés funkciója abban újszerű, hogy tanácsadást is elláthat és ezzel is segítheti a vezetés munkáját, melyre az év folyamán több alkalommal volt példa.

2. A BELSŐ KONTROLLRENDSZER MŰKÖDÉSÉNEK ÉRTÉKELÉSE AZ ELLENŐRZÉSI TAPASZTALATOK ALAPJÁN

A BELSŐ KONTROLLRENDSZER SZABÁLYSZERŰSÉGÉNEK, GAZDASÁGOSSÁGÁNAK, HATÉKONYSÁGÁNAK ÉS EREDMÉNYESEGÉNEK NÖVELESE, JAVÍTÁSA ÉRDEKÉBEN TETT FONTOSABB JAVASLATOK

Az Önkormányzat 2014. évi általános működési és ágazati feladatai állami támogatásának ellenőrzése kapcsán javasolta a belső ellenőr, hogy a helyszíni ellenőrzés alkalmával feltárt és megbeszélte kisebb hibákat, hiányosságokat szüntessék meg, illetve a jelenleg is megfelelő színvonalú munkavégzés további javításának, precizitásának növelése érdekében a jelentésben tett ez irányú javaslatát az ellenőrzött területek érintett dolgozói a jövőben vegyék figyelembe. (pl. gyermekvédelmi kedvezményt megállapító határozatok folyamatosságának biztosítása, a térítési díj elengedésének szabályozása, stb.)

Javasolta továbbá, hogy

- a szociális és gyermekétkeztetésben a Képviselő-testület a felhasználható nyersanyag költséget és a térítési díj mértékét, annak mérséklési, elengedési feltételeit rendeletben állapítsa meg,
- a gyermekétkeztetés esetében gondoskodjanak a térítési díj kedvezményben részesülők – a jogszabályban előírt – elkülönített nyilvántartásáról.

Az ellenőrzés ideje alatt – 2015. június 21-én – a szociális étkeztetés térítési díját a helyi rendelet kiegészítésével biztosítottuk.

A kötelezettségvállalás ellenőrzésekor tett javaslatok:

1. A jelentésben tételesen megfogalmazott észrevételek alapján pontosítsák a szabályzat előírásait.
2. A szabályzathoz mellékeljék a személyre szóló írásbeli kijelölés, meghatalmazás és helyettesítésre vonatkozó dokumentumokat.
3. Az összeférhetetlenség megszüntetése érdekében gondoskodni kell a bizonylatok és a kifizetések szabályszerű aláírásáról és engedélyezéséről.

4. A saját készítésű összesítő bizonylat tartalmát egészítsék ki a jogszabályban előírt és megkövetelt tartalmi elemekkel annak érdekében, hogy a könyvelési bizonylat megfeleljen az előírásoknak.
5. Az utalványrendeletet a pénztári bizonylatok esetében a kontírozása után nyomtassák ki, hogy azok már szabályosan tartalmazzák a jogszabályban előírt adatokat.

Az ellenőrzés megállapításai és javaslatai alapján törekedni kell a vonatkozó jogszabályok, a bizonylati fegyelem, a jogkörök szabályszerű betartására.

A BELSŐ KONTROLLRENDSZER ÖT ELEMÉNEK ÉRTÉKELÉSE

A Bkr. rendelkezése értelmében a költségvetési szerv vezetőjének a zárszámadási beszámoló elkészítésekor „Nyilatkozatban” kell értékelnie a belső kontrollrendszer minőségét.

Kontrollkörnyezet: az önkormányzat és a felügyelete alá tartozó intézmények, a Polgármesteri Hivatal szervezeti felépítése áttekinthető, a hatáskörök kialakítása, gyakorlása – kisebb hiányosságoktól eltekintve – a rendelkezésre álló szabályzatok alapján megfelelő, a dolgozókra vonatkozó szakmai, etikai elvárásokat betartják.

Kockázatkezelési rendszer: az önkormányzat Stratégiai tervét és éves ellenőrzési tervét a kockázatelemzés eredményének figyelembevételével állították össze.

Kontrolltevékenységek: néhány kivételtől eltekintve a pénzügyi kihatású döntések dokumentumainak elkészítése, ellenjegyzése, jóváhagyása, a könyvvizetés és beszámolás során biztosított a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzés.

Információs és kommunikációs rendszer: a jogszabályokban előírt időközi, éves és egyéb adatszolgáltatásokat határidőre és megfelelő minőségben teljesítettük, melyet bizonyít az a körülmény is, hogy az önkormányzatnak ilyen címen bírságot nem kellett fizetnie.

Nyomon követési rendszer (monitoring): a címzetes főjegyző gondoskodott az operatív tevékenységek keretében megvalósuló belső kontrollrendszer kialakításáról valamint a független belső ellenőrzés megszervezéséről és ezek működtetéséről.

AZ INTÉZKEDÉSI TERVEK MEGVALÓSÍTÁSA

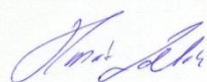
A belső ellenőrzések megállapításaira készített intézkedési tervekben az intézmények jelezték, hogy a helytelen gyakorlat megszüntették, a szabályzatot helyesbítették, kiegészítették, a bizonylatokat szabályszerűen készítik el. Feladat a jövőre nézve, hogy fokozottan figyelemmel kell kísérni és számon kell kérni az intézkedési tervekben vállalt kötelezettségek teljesítését, a hibák, hiányosságok határidőre történő megszüntetését. (pl.: *gyermekétkeztetésre vonatkozó rendelet elkészítése*)

Kérem a testületet, hogy a jelentést megtárgyalni és a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen.

Határozati javaslat:

Kunfehértó Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a 2015. évben végrehajtott belső ellenőrzések tapasztalatairól készített jelentést és összefoglaló jelentést elfogadja.

Kunfehértó, 2016. március 23.



(: Huszár Zoltán :)
polgármester

NYILATKOZAT

A) Alulírott Csupity Zoltán címzetes főjegyző a Kunfehértói Polgármesteri Hivatal vezetője jogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy az előírásoknak megfelelően 2015. évben az általam vezetett költségvetési szervnél gondoskodtam

- a belső kontrollrendszer kialakításáról, valamint szabályszerű, eredményes, gazdaságos és hatékony működéséről,
- a költségvetési szerv vagyongazdálkodásába, használatába adott vagyon rendeltetészerű igénybeviteléről, az alapító okiratban előírt tevékenységek jogszabályban meghatározott követelményeknek megfelelő ellátásáról,
- a rendelkezésre álló előirányzatoknak a célnak megfelelő felhasználásáról,
- a költségvetési szerv tevékenységében a hatékonyság, eredményesség és a gazdaságosság követelményeinek érvényesítéséről,
- a tervezési, beszámolási, információszolgáltatási kötelezettségek teljesítéséről, azok teljességéről és hitelességéről,
- a gazdálkodási lehetőségek és a kötelezettségek összhangjáról,
- az intézményi számviteli rendről,
- olyan rendszer bevezetéséről, amely megfelelő bizonyosságot nyújt az eljárások jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozóan, biztosítja az elszámoltathatóságot, továbbá megfelel a hazai és közösségi szabályoknak,
- arról, hogy a hivatal pénzügyi részlegének dolgozói tisztában legyenek a kitűzött célokkal és az azok elérését segítő eszközökkel annak érdekében, hogy végre tudják hajtani a meghatározott feladatokat és értékelni tudják az elért eredményeket. E tevékenységről a beszámoltatás rendszerén keresztül folyamatos információval rendelkeztem, a tevékenységet folyamatosan értékeltem.

A vonatkozó jogszabályok belső kontrollrendszerre vonatkozó előírásainak az alábbiak szerint tettem eleget:

Kontrollkörnyezet:

A Polgármesteri Hivatal és az önkormányzat intézményei belső szabályzat-rendszere biztosítja a jogszabályi és feladat ellátási rendszernek megfelelő szervezeti struktúrát, egyértelműek az irányítási, felelősségi, hatásköri viszonyok és feladatok. A hivatalban és az önkormányzat intézményeiben végzett működési folyamatok szabályozottak, az ellenőrzési nyomvonalak aktualizálása folyamatosan, illetve az ellenőrzések javaslatai alapján esetenként megtörténik. A folyamat jellegének megfelelő kontrollpontok a munkafolyamatokba beépítettek, a kontrollok alkalmasak a hibák kiszűrésére.

Kockázatkezelési rendszer:

A kockázatkezelés, mint módszer a vezetés gyakorlati eszköze, a tervezés és döntéshozatal, a végrehajtás alapvető része. A kockázat valamilyen esemény, tevékenység, vagy tevékenység elmulasztása, amely a jövőben valószínűleg bekövetkezik, és ha bekövetkezik, akkor ennek általában negatív hatása van az adott szervezet céljainak elérésre. A kockázatkezelési rendszer működtetése során felmértem a tevékenységekben és a működésben, gazdálkodásban rejlő kockázatokat és meghatároztam a szükséges intézkedéseket a kockázatok kezelésére. A vezetőként külön figyelmet fordítok arra, hogy a kockázatkezelést minden folyamatba beépüljön, és a szervezet minden tagja megértse a kockázatkezelés értékét.

Kontrolltevékenységek:

A kontrolltevékenységek közvetetten biztosítják a hivatal céljainak elérését. A folyamatba épített ellenőrzés az egyik legjobb eszköz a kitűzött célok elérésének érdekében végzett tevékenységek szakszerű megvalósítására, kontrolláltságának biztosítására, a kockázatok kezelésére. A kontrolltevékenység részeként a tevékenységekre vonatkozóan biztosítottam a folyamatba épített előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzést, különösen a pénzügyi döntések és pénzügyi kihatású döntések, a költségvetési gazdálkodás és a gazdasági események elszámolása vonatkozásában.

A gazdálkodás, a pénzügyi teljesítések rendje megfelelően szabályozott. A rendszeresen aktualizált kötelezettségvállalás rendjéről szóló szabályzatunk biztosítja, hogy jogosulatlan kifizetések, visszaélések ne történjenek. Számviteli politikánk és számlarendünk megfelelően biztosítja a gazdasági események jogszerű elszámolását, a könyvvizetés és a beszámolás jogszabályoknak történő megfelelését. Az engedélyezési, jóváhagyási és kontrolleljárások szabályozása, a szabályok betartása megfelelő.

Információs és kommunikációs rendszer:

A *külső kommunikáció* egyik eszköze az Önkormányzat hivatalos *honlapja*. Az Önkormányzat a közérdekű vagy közérdekből nyilvános adatokat hivatalos honlapján és a helyi sajtóban teszi közzé.

A honlap frissítése rendszeresen és folyamatosan történik, általa a lakosság széleskörű, a közéletet érintő információhoz juthat, és ügyintézéseikhez megfelelő tájékoztatást kapnak

Nyomon követési rendszer (monitoring):

A monitoring a célok megvalósításának nyomon követését biztosító rendszer, amely *folyamatos* és *eseti* nyomon követésből, valamint az operatív tevékenységtől független *belső ellenőrzésből* áll.

Az operatív tevékenység keretében a *folyamatos nyomon követés* a vezetői ellenőrzés által valósul meg, mely elsődlegesen szolgálja azt a célt, hogy a napi teendők jogszerűek, szakszerűek, eredményesek legyenek. A vezetői ellenőrzés eszközei többnyire a kiadmányozás, a szignálás, jóváhagyás, engedélyezés, számonkérés, melyek a napi munka során megfelelően működnek.

A független *belső ellenőrzés* az ellenőrzési jelentésekben a vizsgálat során feltárt hibák, hiányosságok kiküszöbölésére javaslatokat fogalmazott/fogalmaz meg az ellenőrzött szervek felé. A javaslatok alapján az ellenőrzött szervek vezetői elkészítették az intézkedési terveket, melyek jóváhagyása minden esetben megtörtént.

Az elmúlt évben a pénzügyi folyamatok irányítását jelentős mértékben nehezítette az e területen bekövetkezett fluktuáció. Kellő gyakorlat hiányában, esetenként a nem megfelelő hozzáállás miatt 2015-ben a területen az elvárható színvonal alatt teljesített a pénzügyi részleg.

Kijelentem, hogy a benyújtott zárszámadási beszámoló a jogszabályi előírások szerint a valóságnak megfelelően, átláthatóan, teljes körűen és pontosan tükrözi a szóban forgó pénzügyi évre vonatkozó kiadásokat és bevételeket.

Kunfehértó, 2016. március 30.

Csúty Zoltán
címetes főjegyző